

Mestna občina **Novo mesto**

Župan

Seidlova cesta 1
8000 Novo mesto
T: 07 39 39 244
F: 07 39 39 269

mestna.obcina@novomesto.si
www.novomesto.si

Datum: 8. 8. 2017

GOSPOD
FRANCI KONCILIJA

Zadeva: SKRUNITEV JAKČEVEGA GROBA

Spoštovani gospod Franci Koncilija.

Zahvaljujem se za vašo skrb, odziv in mnenje objavljeno v Dolenjskem listu, ki je izraz, da vam je mar za našo dediščino in vse pomembne Novomeščane. Tudi na Mestni občini Novo mesto smo bili zgroženi nad vandalskim dejanjem neznanih storilcev, vendar v tem trenutku vam ne morem odgovoriti, kako tako vrhunski portret/skulpturo nadomestiti z drugo. Sploh pa tudi zato, ker novi kip ne bi bil več avtentičen, saj bi ga bilo potrebno izdelati na podlagi fotografij. Prav tako odličnih kiparjev-portretistov v Sloveniji ni na pretek. V kolikor se hrani originalen kalup doprsnega kipa Božidarja Jakca, avtorja Stojana Batića, je lahko rešitev za izdelavo odlitka in ponovno postavitve nagrobnika.

Skrbniki groba so sorodniki Tatjane Jakac, ki so tudi "dediči" vseh avtorskih pravic po Božidarju Jakcu in tako kot jim pripadajo določene pravice, so tudi nosilci določenih odgovornosti. O Jakcu se v tem trenutku malo govori, piše ali razstavlja, ker galerije in muzeji (npr. Galerija Božidarja Jakca v Kostanjevici ali Dolenjski muzej) morajo vse objave ali razstave delati v sodelovanju z dediči, ki terjajo finančni del od avtorskih pravic. Lahko se zgodi enako kot s spominom na Pio in Pina Mlakarja, ko so tudi člani Društva baletnih umetnikov Slovenije odstopili od popularizacije, ohranjanja spomina na vrhunska svetovno priznana baletnika Mlakar, ker so dediči zahtevali finančni delež, ki jim pripada iz avtorskih pravic za vsako objavo, članek, spominske znamke ali dokumentarni film. Svetel primer odpovedi prihodkov iz avtorskih pravic so Lamutovi, Štukljevi in Podbevškovi dediči, ki želijo, da velika novomeška imena ne padejo v pozabo in vedno soglašajo s projekti, ki jih muzeji, gledališča in druge ustanove delajo/delamo z namenom, da poudarimo pomen njihovega dela in njihov vpliv ne zgolj na novomeško, temveč na slovensko in mednarodno zgodovino.

Glede Odloka o zaščiti kulturnih spomenikov, je stroka ocenila, kot že sami ugotavljate v enem od objavljenih člankov, da spomeniki niso več podobni izvorniku, ker so na njih bili izvedeni posegi brez soglasja in usmeritev Zavoda za varstvo kulturne dediščine (skrajšano: ZVKD) oz. da so do te mere zanemarjeni, da jih stroka več ne obravnava kot kulturni spomenik. Zato sta z novim odlokom razglašena za kulturni spomenik pokopališči Ločna in Šmihel, kar pomeni, da brez soglasja ZVKD na teh dveh pokopališčih niso dovoljeni posegi brez strokovnih usmeritev zavoda in da je vsak grob na pokopališču del spomeniškega varstvenega režima. Zato niso poimensko izpostavljeni grobovi pomembnih Novomeščanov, saj je že v času vašega mandata Zgodovinski arhiv Ljubljana, Enota za Dolenjsko in Belo krajino naredil seznam, ki še danes velja za grobove posameznikov.

Prav tako je odlok o varstvu kulturnih spomenikov lokalnega pomena v Mestni občini Novo mesto bil v javni obravnavi več kot dva meseca pred sprejemom na Občinskem svetu in so občani lahko podali pripombe, dopolnitve ali predloge. Strokovne službe Mestne občine Novo mesto v sodelovanju z ZVKD so se do vseh prispelih pripomb in pobud tudi opredelile.

Glede morebitnega novega naročila spomenika Božidarju Jakcu se bodo opredelili dediči Božidarja Jakca in pristojne strokovne službe.

Lep pozdrav.

mag. Gregor Macedoni,
župan